

Bryssel 14. heinäkuuta 2020
REV1 – korvaa 27. huhtikuuta 2018
annetun tiedonannon

TIEDONANTO

YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN ERO EUROOPAN UNIONISTA JA AMMATILLISIA LISÄELÄKKEITÄ TARJOAVIA LAITOKSIA KOSKEVAT EU:N SÄÄNNÖT

Yhdistynyt kuningaskunta on 1. helmikuuta 2020 alkaen eronnut Euroopan unionista, ja siitä on tullut ns. kolmas maa¹. Erosopimuksessa² määrätään siirtymäkaudesta, joka päättyy 31. joulukuuta 2020. Siihen saakka Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa sovelletaan Euroopan unionin oikeutta sen kaikilta osin.³

Siirtymäkauden aikana EU ja Yhdistynyt kuningaskunta neuvottelevat uutta kumppanuutta koskevasta sopimuksesta. Ei kuitenkaan ole varmaa, tehdäänkö tällainen sopimus ja tuleeko se voimaan siirtymäkauden päättyessä. Tällaiseen sopimukseen perustuva suhde olisi joka tapauksessa hyvin erilainen kuin tilanne, jossa Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu sisämarkkinoihin⁴.

Siirtymäkauden päätyttyä Yhdistyneestä kuningaskunnasta tulee EU:n jäsenvaltioissa EU:n lainsäädännön täytäntöönpanon ja soveltamisen osalta kolmas maa.

Sen vuoksi kaikkia asianomaisia ja erityisesti talouden toimijoita muistutetaan oikeudellisista seurauksista, joita siirtymäkauden päättymisellä on niiden toiminnalle.

Neuvoja sidosryhmille

Ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavia laitoksia, jäljempänä 'lisäeläkelaitokset', kehoitetaan tämän tiedonannon pohjalta arvioimaan siirtymäkauden päättymisen seurauksia, huolehtimaan asianmukaisesta tiedottamisesta EU:ssa oleville jäsenilleen ja etuudensaajilleen sekä toteuttamaan ajoissa asianmukaiset toimenpiteet, joihin voi sisältyä toimintojen siirtäminen EU:hun.

¹ Kolmas maa on maa, joka ei ole EU:n jäsenvaltio.

² Sopimus Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä, jäljempänä 'erosopimus' (EUVL L 29, 31.1.2020, s. 7).

³ Lukuun ottamatta eräitä erosopimuksen 127 artiklassa määrättyjä poikkeuksia, joista millään ei ole merkitystä tämän tiedonannon kannalta.

⁴ Vapaakauppasopimuksessa ei määrätä etenkään sellaisista (tavaroiden ja palvelujen alalla sovellettavista) sisämarkkinoiden periaatteista kuin vastavuoroinen tunnustaminen.

Huomautus: Tässä tiedonannossa ei käsitellä

- toimivaltakysymyksiä ja sovellettavaa lakia koskevia EU:n sääntöjä (”siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa tehtävä oikeudellinen yhteistyö”)
- EU:n yhtiöoikeutta
- henkilötietojen suojaa koskevia EU:n sääntöjä.

Näistä aiheista on julkaistu tai laaditaan parhaillaan erillisiä tiedonantoja.⁵

Ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta 14 päivänä joulukuuta 2016 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä (EU) 2016/2341⁶ ei siirtymäkauden päätyttyä enää sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan. Tällä on erityisesti seuraavat vaikutukset:

- Yhdistyneessä kuningaskunnassa rekisteröidyt tai hyväksytyt lisäeläkelaitokset eivät siirtymäkauden päätyttyä enää hyödy direktiivin (EU) 2016/23417 mukaisesta rekisteröinnistä tai hyväksynnästä, jonka nojalla ne voivat tarjota palveluja unionissa, vaan ne katsotaan kolmansien maiden yrityksiksi, joihin ei sovelleta direktiiviä (EU) 2016/2341. Tämä tarkoittaa sitä, että siirtymäkauden päätyttyä kyseiset lisäeläkelaitokset eivät enää saa nykyisen rekisteröintinsä tai hyväksyntänsä nojalla toimia lisäeläkelaitoksina sellaisille jäsenille tai etuudensaajille, joiden suhde rahoittavaan yritykseen kuuluu jossakin jäsenvaltiossa sovellettavan, lisäeläkejärjestelmien kannalta merkityksellisen sosiaali- ja työolainsäädännön soveltamisalaan, jäljempänä ’EU:ssa sovellettavan sääntelyn piiriin kuuluvat jäsenet ja etuudensaajat’. Omaisuuserät ovat Yhdistyneessä kuningaskunnassa, ja jäsenet ja etuudensaajat saavat omaisuuseränsä käyttöönsä Yhdistyneen kuningaskunnan kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
- Yhdistyneessä kuningaskunnassa rekisteröityjen tai hyväksytyjen lisäeläkelaitosten on siirtymäkauden päätyttyä noudatettava EU:ssa sovellettavan sääntelyn piiriin kuuluviin jäseniin ja etuudensaajiin liittyvien toimintojensa osalta sääntöjä, joita vastaanottava jäsenvaltio soveltaa kolmannessa maassa rekisteröityjen tai hyväksytyjen lisäeläkelaitosten toimintoihin. Näissä säännöissä voidaan edellyttää vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen suorittamaa rekisteröintiä tai sen antamaa hyväksyntää sovellettavien kansallisten sääntöjen mukaisesti. Kyseinen rekisteröinti tai hyväksyntä ei kuitenkaan anna oikeutta harjoittaa liiketoimintaa kaikissa EU:n jäsenvaltioissa, vaan oikeus harjoittaa liiketoimintaa rajoittuu rekisteröinnin tai hyväksynnän myöntäneeseen jäsenvaltioon.

⁵ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_fi.

⁶ EUVL L 354, 23.12.2016, s. 37.

⁷ Direktiivin (EU) 2016/2341 9, 11 ja 12 artikla.

- Sellaisia Yhdistyneessä kuningaskunnassa rekisteröityjä tai hyväksytyjä lisäeläkelaitoksia, jotka harjoittavat rajat ylittävää toimintaa EU:ssa, kehoitetaan ottamaan ennen siirtymäkauden päättymistä yhteyttä asianomaisen vastaanottavan jäsenvaltion (asianomaisten vastaanottavien jäsenvaltioiden) toimivaltaisiin viranomaisiin selvittääkseen, saavatko ne jatkaa toimintaansa kyseisen jäsenvaltion (kyseisten jäsenvaltioiden) kansallisen lainsäädännön mukaisesti ja millaisin ehdoin toimintaa voidaan mahdollisesti jatkaa. Tällaiset Yhdistyneessä kuningaskunnassa rekisteröidyt tai hyväksytyt lisäeläkelaitokset saattavat kulloisenkin tilanteen mukaan joutua toteuttamaan asianmukaisia toimenpiteitä:
 - Jos Yhdistyneessä kuningaskunnassa rekisteröidyt tai hyväksytyt lisäeläkelaitokset eivät voi jatkaa kyseisessä jäsenvaltiossa (kyseisissä jäsenvaltioissa) harjoittamaansa rajat ylittävää toimintaa, ne voivat päättää siirtää EU:ssa sovellettavan sääntelyn piiriin kuuluviin jäseniin ja etuudensaajiin liittyvän salkkunsu EU:ssa rekisteröityyn tai hyväksytyyn vastaanottavaan lisäeläkelaitokseen säilyttääkseen tällaiset jäsenet ja etuudensaajat lisäeläkelaitoksiin EU:ssa sovellettavan kehyksen piirissä. Siirtomenettelystä säädetään direktiivin (EU) 2016/2341 12 artiklassa. Jäsenvaltioiden oli saatettava kyseinen direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöään viimeistään 13. tammikuuta 2019. Jos siirtoa ei tehdä ennen siirtymäkauden päättymistä, Yhdistyneessä kuningaskunnassa rekisteröity tai hyväksyty lisäeläkelaitos ei voi jatkaa EU:ssa sovellettavan sääntelyn piiriin kuuluvien jäsentensä ja etuudensaajiensa eläkejärjestelmien toimintaa. Tämän seuraukset kyseisen lisäeläkelaitoksen näille jäsenille ja etuudensaajille on kuvattu edellä.
 - Jos asianomainen jäsenvaltio sallii (asianomaiset jäsenvaltiot sallivat), että rajat ylittäviä toimintoja jatketaan sen (niiden) kansallisen lainsäädännön mukaisesti, asianomaisten Yhdistyneessä kuningaskunnassa rekisteröityjen tai hyväksytyjen lisäeläkelaitosten on päätettävä, soveltavatko ne tätä lainsäädäntöä vai siirtävätkö ne salkun.
- Sellaisia EU:hun sijoittautuneita rahoittavia yrityksiä, jotka maksavat rahoitusosuuksia Yhdistyneessä kuningaskunnassa rekisteröidylle tai hyväksytylle lisäeläkelaitokselle, kehoitetaan arvioimaan, millaisin edellytyksin asianomaisia eläkejärjestelmiä voidaan jatkaa niiden sijoittautumisjäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Tällaiset eläkejärjestelmät eivät enää siirtymäkauden päätyttyä hyödy direktiivin (EU) 2016/2341 tarjoamasta oikeudellisesta kehyksestä. Jos vastaanottava jäsenvaltio ei salli Yhdistyneessä kuningaskunnassa rekisteröidyn tai hyväksytyyn lisäeläkelaitoksen jatkaa rajat ylittäviä toimintojaan, rahoittavien yritysten on varmistettava, että kyseiset eläkejärjestelmät siirretään EU:ssa rekisteröityyn tai EU:hun sijoittautuneeseen lisäeläkelaitokseen. Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneet rahoittavat yritykset, jotka maksavat rahoitusosuuksia EU:ssa rekisteröidylle tai hyväksytylle lisäeläkelaitokselle sellaisten jäsenten tai etuudensaajien eläkejärjestelmien osalta, joiden suhde rahoittavaan yritykseen kuuluu EU:n sosiaali- ja työlainsäädännön soveltamisalaan, saavat jatkaa tällaisten rahoitusosuuksien maksamista EU:n oikeuden⁸ nojalla ja kuuluvat edelleen direktiivin (EU) 2016/2341 soveltamisalaan.

⁸ Direktiivin (EU) 2016/2341 6 artiklan 3 kohdassa ei määritetä tiettyä sijoittautumispaikkaa rahoittavalle yritykselle.

- Sellaiset jäsenet ja etuudensaajat, joiden suhde EU:ssa rekisteröidyn tai hyväksytyyn lisäeläkelaitoksen rahoittavaan yritykseen kuuluu Yhdistyneessä kuningaskunnassa sovellettavan, lisäeläkejärjestelmien kannalta merkityksellisen sosiaali- ja työlainsäädännön soveltamisalaan, jäljempänä 'Yhdistyneessä kuningaskunnassa sovellettavan sääntelyn piiriin kuuluvat jäsenet ja etuudensaajat'⁹, eivät enää siirtymäkauden päätyttyä hyödy direktiivin (EU) 2016/2341 tarjoamasta kehyksestä, vaikka lisäeläkelaitos on rekisteröity tai hyväksytty EU:ssa¹⁰. Se, voiko edellä tarkoitettu EU:ssa rekisteröity tai hyväksytty lisäeläkelaitos tarjota palveluja kolmannessa maassa oleville jäsenille ja etuudensaajille ja mitä sääntelykehystä tällaiseen palvelujen tarjontaan mahdollisesti sovelletaan, on arvioitava asianomaiseen lisäeläkelaitokseen sovellettavien kansallisten sääntöjen mukaisesti.
- Palvelujen jatkuvuus: EU:ssa myönnetyn rekisteröinnin/hyväksynnän menettäminen saattaa lisäksi vaikuttaa Yhdistyneessä kuningaskunnassa rekisteröidyn tai hyväksytyyn lisäeläkelaitoksen mahdollisuuteen jatkaa tiettyjen velvoitteiden täyttämistä ja tiettyjen toimintojen harjoittamista ja sen mahdollisuuden varmistaa palvelujen jatkuvuus ennen siirtymäkauden päättymistä tehtyjen sopimusten osalta.¹¹ Lisäeläkelaitoksia, näitä laitoksia rahoittavia yrityksiä ja muita sidosryhmiä kehoitetaan arvioimaan, miten siirtymäkauden päätyminen vaikuttaa niiden toimintaan ja sopimusjärjestelyihin. Niiden olisi lisäksi määritettävä velvoitteiden laiminlyöntiriskit ja vähennettävä niitä, myös tekemällä yhteistyötä asianomaisten kansallisten valvontaviranomaisten ja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen (EIOPA) kanssa.
- Direktiivin (EU) 2016/2341 37 artiklan 3 kohdan mukaan lisäeläkelaitosten jäsenten ja etuudensaajien on saatava kohtuullisen ajan kuluessa kaikki eläkejärjestelmän sääntöihin tehtäviä muutoksia koskevat olennaiset tiedot. Kyseisiin tietoihin sisältyvät tiedot siitä, miten siirtymäkauden päätyminen vaikuttaa heidän oikeuksiinsa ja lisäeläkelaitoksen palvelutarjontaan, koska siirtymäkauden päätyminen voi aiheuttaa muutoksia heidän eläkejärjestelmänsä sääntöihin.

Vakuutuksia ja eläkkeitä käsittelevällä komission verkkosivustolla (https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/insurance-and-pensions_en) on yleistietoa lisäeläkelaitosten toiminnasta. Kyseisiä verkkosivuja päivitetään tarpeen mukaan.

Euroopan komissio

Rahoitusvakauden, rahoituspalvelujen ja pääomamarkkinaunionin pääosasto

⁹ Yhdistyneessä kuningaskunnassa sovellettavan sääntelyn piiriin kuuluvien jäsenten ja etuudensaajien kotipaikka voi olla Yhdistyneessä kuningaskunnassa tai EU:ssa.

¹⁰ Rajat ylittävä toiminta määritellään direktiivin (EU) 2016/2341 6 artiklan 19 kohdassa.

¹¹ Koska direktiivissä (EU) 2016/2341 ei ole erityisiä säännöksiä siitä, miten varmistetaan, että sopimusvelvoitteiden täyttämistä voidaan jatkaa, asiassa sovelletaan vastaanottavan jäsenvaltion kansallista lainsäädäntöä.